

Příloha č. 2 výzvy č. 03 25 082

Odůvodnění zacílení výzvy

Poskytnout podporu pro zvýšení zapojení mužů do péče a odbourání předsudků o péči je **důležité vzhledem ke stárnutí populace, klesající porodnosti a snižujícím se poměru pracovně aktivní populace, pro posílení kapacit neformální péče, zvýšení zaměstnanosti žen, snížení nárůstu agrese vůči ženám, zvýšení partnerské spokojenosti a snížení rozvodovosti.**

Data potvrzující, že vnímání péče jako “ženské role” má negativní dopad na současné problémy společnosti, udržitelnost ekonomického rozvoje a sociální politiky:

- **Stereotypy** a normy v rozdělení odpovědnosti za péči a domácí práce odrazují muže od zapojení se do péče a **zhoršují životní podmínky žen a jejich kariérní růst.** Zvýšení zaměstnanosti žen přispěje k řešení výzev souvisejících se stárnutím obyvatelstva a ke zlepšení hospodářské stability ([EP, 2023](#)).
- Česko má v EU nejvyšší rozdíl v poměru času, který věnují ženy domácím pracím a péči o nejbližší k času, který věnují této péči muži ([EIGE, 2024](#)). **Zapojení mužů do domácích prací a péče o děti zvyšuje pravděpodobnost, že žena bude mít další dítě a bude zpět pracovat na plný úvazek** ([Leocádio, 2024](#)) ([Fanelli & Profeta, 2021](#)).
- **Česko má v EU největší počet žen ve věku 25-54 let mimo pracovní trh, které nehledají zaměstnání z důvodu pečovatelských povinností,** podíl 12,8 % na celkových důvodech nezaměstnanosti ([Eurostat, 2021](#)).
- Česko má obrovský propad v zaměstnanosti žen během rodičovské dovolené; pokud by ženy s dětmi do 4 let věku mohly pracovat podle svých preferencí, přineslo by to **více než 10 mld. Kč ročně do státního rozpočtu** ([CERGE-EI, 2025](#)).
- V Česku je poměr **ceny za péči o dítě a disponibilního příjmu rodiny 28 % třetí nejvyšší na světě, světový průměr je 9 %** ([WEF, 2023](#)), v Česku pak rodiny v drtivé většině volí **rodiče s nižším příjmem, aby se plně soustředil na péči a šetřil rodinný rozpočet, ale úplná a dlouhodobá ztráta pracovní aktivity má vyšší budoucí negativa pro konkrétního rodiče, rodinný i státní rozpočet, než když by se na péči podíleli oba rodiče v optimálním poměru** (OECD, 2025).
- **Česko má v EU největší rozdíly mezi ženami a muži ve věku 20 až 64 let, kteří jsou neaktivní v pracovním procesu kvůli pečovatelským povinnostem.** Průměr EU je 32,2 % žen a 4,5 % mužů, což představuje rozdíl 27,7 %. V Česku pak žen 41 % a mužů 1,7 %, rozdíl 39,3 %. V Česku také nejvyšší procento žen a nejnižší procento mužů mezi zeměmi EU. ([Eurostat, 2020](#))
- Rozdíl v průměrné výši starobního důchodu činí 14,8 % v neprospěch žen ([Úřad vlády ČR, 2023](#)). **příjmovou chudobou v důchodovém věku je ohrožena každá třetí žena** ([Úřad vlády ČR, 2024](#)),
- V partnerství, kde většinu domácích prací vykonává žena, je podíl uvažujících o rozchodu o 10 % vyšší než v rodinách s rovnoměrnější dělbou povinností ([Paloncyová & Höhne, 2023](#))
- Téměř dva miliony osob v Česku neformálně pečují o své blízké. Více než 37 hod. péče týdně zastává 400 tis. osob, většinou ženy ([FDV s agenturou PPM Factum, 2019](#)). Z průzkumu vyplývá, že pečující osoby pociťují v souvislosti s rolí pečovatele, 84 % zhoršení mezilidských vztahů, 57 % nárůst spotřeby kávy, cigaret a alkoholu, 54 % zhoršení svého zdravotního stavu, 30 % syndrom vyhoření, 26 % problém se zvládáním běžných denních aktivit ([Univerzita Pardubice, 2009](#))

- Podíl žen ve zdravotnictví a sociální péči 80,3 % ([ČSU, 2016](#)) a ([Sociologický ústav, 2024](#)), u všeobecných zdravotních sester, ošetrovatelství a sociálních službách v oblasti pobytové i domácí péče 98 % ([Sociologický ústav, 2020](#)), ve školství 77 %, v mateřských školách 99 % ([ČSU, 2016](#)) a ([ČSU, 2023](#)).
- Neplacená péče (např. o děti a závislé osoby) nerovnoměrně dopadá na ženy a snižuje jejich zapojení na trhu práce. Redistribuce péče a podpora rodin má přinést benefit až 4 % HDP ([IMF, 2019](#)).

Cílem výzvy je hledat potřebnou synergii vzájemné pomoci žen a mužů při zprostředkování péče, nikoliv přenášet plnou odpovědnost za péči na muže, negativní dopady by se jen přenesly z jednoho pohlaví na druhé. Z průzkumů je zřejmé, že muži se na péči podílet chtějí ([MPSV, 2024](#)).

Výzva cílí na inovace a zásadní proměny přístupů v oblasti péče, včetně hledání řešení, jak rovnoměrněji rozdělit péči mezi ženy a muže a jak motivovat muže k vyšší participaci na péči. Inspirací mohou být úspěšné příklady ze zahraničí na podporu zapojení otců do péče:

- [MenCare](#) – muži v péči o děti a jiné závislé osoby
- [CaringMen](#) - muži v péči o blízké nemocné osoby
- [NoraCares](#) - muži v péči o seniora